Aalto-yliopisto

Lausunto 1 (1)
D/1064/00.01.08.02/2018

14.1.2019

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
LiV@eduskunta.fi

Viite VNS 7/2018 vp, Valiokunnan kokous 11.1.2019

Aalto-yliopiston vastauksia valiokunnalle

Aalto-yliopisto kiittää mahdollisuudesta osallistua Liikenne- ja viestintävaliokunnan kokoukseen 11.1.2019, jossa käsiteltiin Valtioneuvoston selontekoa tietopolitiikasta ja tekoälystä. Kokouksessa esitettiin kysymyksiä, joihin vastaamiseen ei aikataulusyistä ollut aikaa, ja puheenjohtaja pyysi läsnäolevia asiantuntijoita palaamaan vastauksiin kirjallisesti.

Kansanedustaja Taimela esitti kysymyksen tekoälyn tekemästä asiakkaiden profiloinnista. **Mitä jos kone tekee virheen, ja asiakkaalta jää tärkeä palvelu saamatta?** Vastauksemme: Järjestelmät on pyrittävä rakentamaan mahdollisimman tasapuolisiksi. Järjestelmää rakentavien ihmisten omat ennakkoluulot tai järjestelmän rakentamisessa käytettävien aineistojen vääristymät eivät saa päästä vaikuttamaan koneen johtopäätösten muodostumiseen. Aiheesta on olemassa alustavaa tutkimusta, ja sitä tarvitaan lisää. Automaattisessa päätöksenteossa, joka kohdistuu henkilöön, käytetään henkilötietoja, ja tällaista päätöksentekoa sääntelee EU:n yleinen tietosuoja-asetus 2016/679. Automaattinen päätöksenteko, jonka tekee pelkästään tekoäly, on lähtökohtaisesti kielletty, mutta se voidaan sallia, jos käsittelylle on tietosuoja-asetuksen mukainen oikeusperuste, ja yritys toteuttaa tietosuoja-asetuksen edellyttämät asiakasta turvaavat toimenpiteet. Henkilöllä on aina oikeus tarkastaa yrityksellä olevat häneen liittyvät tai liitetyt tiedot ja oikeus korjata tällaisissa tiedoissa olevat virheet. Henkilöllä on oikeus saada tietää niistä perusteista jotka vaikuttavat häneen kohdistuvaan päätökseen. Henkilöllä on oikeus vaatia, että tiedot käsittelee rekisterinpitäjän puolesta luonnollinen henkilö, sekä oikeus esittää kantansa ja riitauttaa päätös.

Puheenjohtaja Jalonen esitti kysymyksen, **käsitteleekö EU:n Digital Single Market –direktiivi (DSM) samalla tavalla yksityisiä liikeyrityksiä ja valtionyhtiöitä**. Vastauksemme: Kyllä kohtelee.

Lisätietoja antaa päällikkö Ella Bingham ella.bingham@aalto.fi puh. 050 384 1501

Ossi Naukkarinen
Tutkimuksesta vastaava vararehtori